

Magyarország Első Klímaalkalmazkodási Előrehaladási Jelentése

MELLÉKLET

*A Nemzeti Alkalmazkodási Stratégiában
és a vizsgált helyi klímastratégiákban
beazonosított veszélyek, célok és intézkedések*

NÉS-2 NAS (2018)

Ágazatok	Veszélyek és mértékük	Célok, célkitűzések	Intézkedések
Vízgazdálkodás	Árvíz, belvíz, domb- és hegyvdékek villámárvizei		Vásárhelyi Terv Továbbfejlesztése Program folytatása
	Aszály		Kockázatmegelőző vízkárelhárítás, vízvisszatartás
	Ivóvízellátás		Vízgyűjtő-gazdálkodási tervek rendszeres felülvizsgálata
			Talajvízcsökkentő hatás elkerülése
			Területhasználat felülvizsgálata, ártéri gazdálkodás
			Belterületi vízrendezés és a csapadékvíz-elvezetés megoldása, csapadék vízminőségre gyakorolt kockázatainak megoldása
			Öntözés csak magas hozzáadott értékű termények esetén, víztakarékosan
			Vízkezelések hatékony felhasználásának ösztönzése, kutatása-fejlesztése
			Cselekvési lehetőségek további kutatása, elemzése, vízigények előrejelzése, szemléletformálás, nemzetközi együttműködés
			Aszálykezelési cselekvési tervek
Biológiai sokféleség, természetvédelem	Következmény: élőhelyek eltűnése vagy leromlása, ökoszisztéma-szolgáltatások csökkenése		Természetes és természetközeli ökoszisztémák megőrzése, a leromlott ökoszisztémák helyreállítása
			Hatások vizsgálata, sérülékenységi vizsgálatok, monitoring, ökoszisztéma-szolgáltatások értékelése
			Zöld infrastruktúra elemeinek összehangolt fejlesztése
			Szemléletformálás
			Ökoszisztéma-alapú adaptációs mintaprojektek
			Vizes élőhelyek vízháztartásának és vízmegtartó-képességének helyreállítása, védelmi koncepciók, ellenállóképesség növelése, hagyományos tájgazdálkodás

NÉS-2 NAS (2018)

Ágazatok	Veszélyek és mértékük	Célok, célkitűzések	Intézkedések
Erdőgazdálkodás	Következmény: fatermőképesség csökkenése (legérzékenyebb a bükk, aztán a tölgy, aztán a cser és a feketefenyő, a többi fafaj kevésbé)		Erdőterület növelése, fenntartható erdőgazdálkodás (elegység) és nagyvadgazdálkodás
			Tűzkockázat csökkentése
			Várható hatások és alkalmazkodóképesség vizsgálata fafajokra és termőterületekre, monitoring, szükség esetén állománycsere, telepítési útmutatók
			Erdők vízmegtartó-képességének növelése
Emberi egészség	Hőhullámok		Intézkedési tervek a (szociális) intézmények számára
	Katasztrófák		Munkavédelmi előírások
	Élelmiszer-ellátás		Egészségügy megerősítése (hőhullámok, természeti katasztrófák, új betegségek, új oltások)
	Szmoghelyzet		Jó gyakorlatok terjesztése, szemléletformálás, megelőző felkészülés
	Allergének		Betegségek és vektoraik monitoringja
	Fertőző betegségek		
	Daganatos betegségek		
Mezőgazdaság, talaj	Aszály		Vízvisszatartás, természetes csapadék talajba jutásának, tározásának, hasznosulásának elősegítése
	Árvíz, belvíz		Megfelelő terület- és tájhasználat kialakítása
	Özönvízserű esők, talajerózió		Ivó- és öntözővíz-igények felmérése és tervezése
	Szél, szélerózió		Természetközeli vízpótlás (árvízi víztöbblet eltávolításával)
	Jégesők, hófúvás		Öntözés csak magas hozzáadott értékű termények esetén, víztakarékosan
	Fagykárok		Elszikesedés, talajsavanyítás megelőzése

NÉS-2 NAS (2018)

Ágazatok	Veszélyek és mértékük	Célok, célkitűzések	Intézkedések
Mezőgazdaság, talaj	Hőhullámok		Talajművelés, gépesítés átalakítása, különböző gazdálkodási formák együttélése, precíziós és ökológiai gazdálkodás elterjesztése
	Tüzek		Járási szintű talajminőség-változás prognózis, kockázatértékelés, tanácsadói hálózat felkészítése
	Új kártevők		Szélsőséges hatásokat jobban tűrő növény- és állatfajták
	Következmény: termés kiesés (főleg a tavaszi vetés esetén - az őszi vetéssel kapcsolatos várakozások pozitívak)		Mezőgazdasági biztosítási rendszer új alapokra helyezése
			Termőföld más célokra való hasznosításának megelőzése, helyi termékek népszerűsítése, biomassa szerepe
Katasztrófavédelem, biztonságpolitika	Egészségbiztonság és élelmezésbiztonság		Ki kell alakítani a közegészségügyi, rendészeti, bel- és nemzetbiztonsági együttműködés operatív kereteit, komplex védelmi képességeit (járványok, szélsőséges időjárási események)
	Nemzetbiztonság, klímamigráció		Előrejelzés, nyomonkövetés, kockázatértékelés, hatások vizsgálata
	Infrastruktúra és a közüzemek biztonsága		Intézmények klímabiztos kialakítása
	Ipari biztonság		Nemzetközi együttműködés, felkészülés a klímamigrációra
	Ökológiai biztonság		
Épített környezet, terület- és településfejlesztés, terület- és településrendezés, települési infrastruktúra	Hőhullámok		Épületek szigetelése, árnyékolása, légkondicionálása
			Zöldfelületek arányának és minőségének növelése (kezdve a meglévők felmérésével) és karbantartásával), faültetés, szélcsatornák és zöldtetők kialakítása
	Szélsébség		Alkalmazkodás és a fenntarthatóság szempontjainak integrálása a településfejlesztési és településrendezési tervekbe, valamint az építésgazdaság stratégiai és tervdokumentumaiba

NÉS-2 NAS (2018)

Ágazatok	Veszélyek és mértékük	Célok, célkitűzések	Intézkedések
Épített környezet, terület- és településfejlesztés, terület- és településrendezés, települési infrastruktúra	Hirtelen csapadék		Felszínmozgásokra érzékeny területek, veszélyeztetett műemlékállomány felmérése
			Környezetbarát egyéni közlekedési formák, a közösségi közlekedés sérülékenységének vizsgálata
			Hulladéklerakók, zagy- és iszaptározók, valamint meddőhányók felülvizsgálata
			Hőterhelésnek ellenállóbb közúti burkolóanyagok
			Új építési megoldások
			Településegységek összehangolt rendezési és fejlesztési tervkészítésének ösztönzése
			Alkalmazkodás szempontjainak figyelembe vétele a településtervezésben
			Termőtalaj védelme
Közlekedés	Hőhullámok		Járművek hűtése, szellőztetése
	Károk az aszfaltban, sínekben (hőség, fagy, csapadék miatt)		
	Szmog		
Hulladékgazdálkodás	Lerakók üzemeltetése		Járművek hűtése, szellőztetése
Energiagazdálkodás	Rendelkezésre állás problémái (hűtővíz-hiány, magas hőmérséklet miatt határfok-csökkenés, megújuló kiesése)		Éghajlati kockázatok integrálása az erőművi és az energetikai infrastruktúratervezésbe, a meglévők felülvizsgálata
	Az infrastruktúra károsodása		Információgyűjtés és hatásértékelés, időjárásfüggő megújuló energiahordozók rendelkezésre állásának elemzése
			Szemléletváltás és tudásmegosztás
Turizmus	A változó időjárás a keresleti és kínálati oldalra is hatással van, lehet pozitív vagy negatív		Klíma-barát turisztikai és adaptációs stratégiák kidolgozása a sérülékenység-vizsgálatok alapján, szemléletformálás, kockázatelemzés és vizsgálatok lefolytatása

NÉS-2 NAS (2018)

Ágazatok	Veszélyek és mértékük	Célok, célkitűzések	Intézkedések
NEM ÁGAZATSPECIFIKUS		<i>A természetes és természetközeli ökoszisztémák megőrzése és a degradált ökoszisztémák helyreállítása a klímaváltozás hatásainak mérséklése érdekében</i>	
		<i>A természeti erőforrások készleteinek és minőségének megőrzése, illetve tartamos hasznosítása a fenntartható fejlődés elősegítése érdekében</i>	
		<i>Sérülékeny térségek alkalmazkodási lehetőségeinek feltárása, térség specifikus alkalmazkodási stratégiai dokumentumok kidolgozása és integrálása a térségi fejlesztési tervekbe</i>	
		<i>Sérülékeny ágazatok (többek között a mező és erdőgazdálkodás, a turizmus, az energetika, a közlekedés, az épületszektor, a telekommunikáció, a hírközlési rendszerek) rugalmas és innovatív alkalmazkodásának megvalósítása, valamint ágazat specifikus alkalmazkodási stratégiai dokumentumok kidolgozása és integrálása az ágazati tervezésbe</i>	
		<i>Növekvő kockázatok kezelésére való felkészülés elősegítése, és az alkalmazkodás megvalósítása kiemelt nemzetstratégiai jelentőségű horizontális területeken (többek között katasztrófavédelem, kritikus infrastruktúra a vízgazdálkodás és a vidékfejlesztés területein)</i>	
		<i>A klímaváltozás várható társadalmi hatásainak mérséklése és a társadalom alkalmazkodóképességének javítása, az alkalmazkodási lehetőségek a társadalom által történő megismertetésének elősegítése</i>	
		<i>Kutatások, innovációk támogatása, a tudományos kutatási eredmények közvételése</i>	

Győr-Moson-Sopron vármegye klímastratégiája (2017)

Ágazatok	Veszélyek és mértékük	Célok, célkitűzések	Intézkedések
Vízgazdálkodás	Árvíz veszély (folyók mentén): kiemelkedő	Az ár- és belvizek elöntéseitől védett területek arányának növelése	Az ár- és belvízvédelmi kockázatkezeléssel érintett területek vízkárelhárítási fejlesztéseinek megvalósítása
	Belvíz veszély: átlagos	A vízkészletek megtartásával (vízviszatartás, -tározás) érintett területek arányának növelése	A helyi vízkár veszélyeztetettség csökkentése és a környezeti káresemények megelőzése
	Villámárvíz veszélyeztetettség: átlagos		
	Aszály veszélyeztetettség: átlagos (valamivel az országos átlag alatt)		
	Ivóvíz-ellátás veszélyeztetettsége: átlagos		
Biológiai sokféleség, természetvédelem	Természeti értékek veszélyeztetettsége: átlagos	Turisztikai szempontból kiemelkedően fontos vizes élőhelyek megőrzése	Megyei helyspecifikus élőhelyek és fajok védelme, a kapcsolódó természetvédelmi infrastruktúra fejlesztése az invazív és allergén növények elterjedése ellen
Erdőgazdálkodás	Erdőtűz veszélyeztetettsége: átlagos		
Emberi egészség	Hőhullámok okozta veszélyeztetettség: átlagos (valamivel az országos átlag alatt)	A globális klímaváltozás okozta humán-egészségügyi terhelés mérséklésébe bevont lakosság számának növelése	Az éghajlatváltozás miatt kialakult egészségügyi kockázatok csökkentése: hőstressz, légszennyezés, fertőző betegségek, allergiás tünetek, ivóvíz- és élelmiszer biztonság
Mezőgazdaság, talaj			
Katasztrófavédelem, biztonságpolitika		Az éghajlati feltételek várható jövőbeli alakulására vonatkozóan az egyedi (tájspecifikus) természetéhez szükséges feltételek megőrzése	
Épített környezet, terület- és településfejlesztés, terület- és településrendezés, települési infrastruktúra	Épületek viharok általi veszélyeztetettsége: átlagos (valamivel az országos átlag alatt)	Városok klímatudatos fejlesztése	Városi klíma javítása zöldfelület fejlesztéssel
Közlekedés			
Hulladékgazdálkodás			
Energiagazdálkodás			
Turizmus	Turizmus veszélyeztetettsége: kiemelkedő	A klímaváltozás okozta problémákra való alkalmazkodás megteremtése a megye turisztikailag fontos területein	A vízi sportok lehetőségét növelő infrastrukturális fejlesztések, ami a sportolási időtartam meghosszabbítását eredményezi
NEM ÁGAZATSPECIFIKUS			

Nógrád vármegye klímastratégiája (2017)

Ágazatok	Veszélyek és mértékük	Célok, célkitűzések	Intézkedések
Vízgazdálkodás	Árvíz veszély (folyók mentén): alacsony	Víz- és viharkárokkal, illetve extrém időjárással szembeni sérülékenység csökkentése:	A helyi vízkár veszélyeztetettség csökkentése és a környezeti káresemények megelőzése (csapadékvíz-elvezetés, vízvisszatartás- a és tározás)
	Belvíz veszély: alacsony		
	Villámárvíz veszélyeztetettség: kiemelkedő		
	Aszály veszélyeztetettség: átlagos	Aszályal szemben védett területek növelése	Talajminőség javító intézkedések
	Ivóvíz-ellátás veszélyeztetettsége: kiemelkedő		
Biológiai sokféleség, természetvédelem	Természeti értékek veszélyeztetettsége: kiemelkedő	Természeti és táji értékek sérülékenységeinek csökkentése (részletes vizsgálat készítése szükséges)	
Erdőgazdálkodás	Erdőtűz veszélyeztetettsége: kiemelkedő		
Emberi egészség	Hőhullámok okozta veszélyeztetettség: kiemelkedő	A globális klímaváltozás okozta humán-egészségügyi terhelés mérséklésébe bevont lakosság számának növelése	Hőségriadó tervek készítésének ösztönzése települési és intézményi szinten
Mezőgazdaság, talaj	Hőhullámok okozta veszélyeztetettség: kiemelkedő	Önfenntartáshoz, helyben termeléshez szükséges feltételek fejlesztése, klímadatastos megoldások erősítése:	Helyi piacok fejlesztése, rövid ellátási láncok kialakítása
			Helyi gazdák fenntartható vízgazdálkodási tevékenységének ösztönzése
Katasztrófavédelem, biztonságpolitika			
Épített környezet, terület- és településfejlesztés, terület- és településrendezés, települési infrastruktúra	Épületek viharkárok általi veszélyeztetettsége: kiemelkedő	Épített környezet sérülékenységének csökkentése	Épített környezet és infrastruktúra sérülékenységének felmérése
		Települési klíma javítása zöldfelület fejlesztéssel	Települési zöldfelületek növelése és fenntartása
		A klímaváltozáshoz való alkalmazkodás feltételeinek megteremtése a világörökségi védettség alatt álló területeken (Hollókő)	
Közlekedés			
Hulladékgazdálkodás			
Energiagazdálkodás			

Nógrád vármegye klímastratégiája (2017)

Ágazatok	Veszélyek és mértékük	Célok, célkitűzések	Intézkedések
Turizmus	Turizmus veszélyeztettsége: alacsony		
NEM ÁGAZATSPECIFIKUS		A helyi adaptációs ismeretek és tudás bővítése	<p>Generációk találkozása és tapasztalatcsere a klímaadaptáció tükrében</p> <p>A hőhullámok és az extrém időjárási viszonyok elleni védekezésről felvilágosító kampány</p> <p>Kistélepülésen élők számára tudásátadás biztosítása</p>

Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye klímastratégiája (2018)

Ágazatok	Veszélyek és mértékük	Célok, célkitűzések	Intézkedések
Vízgazdálkodás	Árvíz veszély (folyók mentén): kiemelt (országos és nemzetközi szinten is)	Helyi vízkárok elleni sérülékenység csökkentése	Helyi csapadékvíz-elvezető és -megtartó rendszerek fejlesztése, vízkár veszély csökkentése; vízmegtartás megteremtése
	Belvíz veszély (tartós és visszatérő): kiemelt	Ár- és belvízvédelmi rendszer fenntartása és fejlesztése	Megyei árvízvédelmi rendszer állapotának megőrzése, karbantartása
	Villámárvíz veszélyeztetettség: alacsony		
	Aszály veszélyeztetettség: kiemelt	Aszályal szemben védett területek arányának növelése	
Ivóvízbázisok veszélyeztetettsége: alacsony			
Biológiai sokféleség, természetvédelem	Természeti értékek veszélyeztetettsége: kiemelt	A természeti és táji értékek sérülékenységének vizsgálata	
Erdőgazdálkodás	Erdőtűz veszélyeztetettség: átlagos		
Emberi egészség	Hőhullámok egészségügyi veszélyeztetettsége: kiemelt (országos átlagnál magasabb)	Hőhullámokkal szembeni védekezés erősítése	Települési hőségriadó tervek kidolgozásának ösztönzése (települési és intézményi szinten)
			Lakossági tájékoztató a hőhullámok és az extrém időjárási helyzetek kezeléséről (célcsoport-specifikus kommunikáció)
Mezőgazdaság, talaj		A megye agráriumának alapját képező értékek megóvása	Termőtalaj minőségét javító intézkedések ösztönzése (talajok humusztartalmának növelése, savasság csökkentése, műtrágyák és egyéb kemikáliák használatának a szükséges minimumra csökkentése, környezetbarát növényvédő szerek alkalmazása)
		A klímaváltozáshoz történő alkalmazkodás feltételeinek megteremtése a mezőgazdasági termelésben	Megyei öntözési és vízmegtartási terv készítése
			Mezőgazdasági termelési rendszerek fejlesztése (gazdák tájékoztatása, képzése)
		A mezőgazdasági termelés biztonságát fokozó öntözési rendszerek komplex kiépítése (öntözött területek arányának növelése)	Helyi gazdák fenntartható vízgazdálkodási tevékenységének ösztönzése

Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye klímastratégiája (2018)

Ágazatok	Veszélyek és mértékük	Célok, célkitűzések	Intézkedések
<i>Katasztrófavédelem, biztonságpolitika</i>			
<i>Épített környezet, terület- és településfejlesztés, terület- és településrendezés, települési infrastruktúra</i>	<i>Építmények viharok általi veszélyeztetettsége: kiemelt</i>	<i>Épített környezet sérülékenységének csökkentése</i>	<i>Épített környezet és infrastruktúra sérülékenységének felmérése (célcsoport-specifikus kommunikáció és tájékoztatás)</i>
		<i>Települések zöldfelületeinek növelése</i>	<i>Települési zöldfelületek fenntartása és növelése (tájékoztató, tervezés)</i>
		<i>A védett, épített értékek sérülékenységének vizsgálata</i>	
<i>Közlekedés</i>			
<i>Hulladékgazdálkodás</i>			
<i>Energiagazdálkodás</i>			
<i>Turizmus</i>	<i>Turizmus veszélyeztetettsége: alacsony</i>	<i>Helyi turizmus és ökoturizmus erősítése</i>	<i>Ökoturizmus fejlesztése, megyei ökoturisztikai védjegyrendszer kialakítása</i>
<i>NEM ÁGAZATSPECIFIKUS</i>		<i>A kultúrtáj legfontosabb elemeinek megóvása (kisebb közösségek kultúrtörténeti értékei)</i>	<i>Megyei védett értékek sérülékenységének felmérése</i>
		<i>Klímatudatosság és szemléletformálás, alkalmazkodási ismeretek terjesztése</i>	

Budapest főváros klímastratégiája és SECAP-ja (2021)

Ágazatok	Veszélyek és mértékük	Célok, célkitűzések	Intézkedések
Vízgazdálkodás	Heves esőzések: magas kockázat	Árvízvédelmi rendszer fejlesztése	Árvízvédelmi védművek létesítése és fejlesztése
	Villámárvizek, elöntések: magas kockázat	Adaptív csapadékvíz-gazdálkodás	Csapadékvíz lefolyás szabályozása és biztonságos felszíni csapadékvíz elvezetés kialakítása
	Árvizek: közepes kockázat		A csapadékvíz hasznosításának és visszatartásának támogatása
	Aszály, vízhiány: magas kockázat	A szélsőséges időjárási eseményekre, az éghajlatváltozás egészségügyi hatásaira való felkészülés	A vízbázisok és az ivóvízellátás klíma-sérülékenységének vizsgálata, klímaadaptív fejlesztése, üzemeltetése
Biológiai sokféleség, természetvédelem	Invazív, idegenhonos növény- és állatfajok elterjedése: magas kockázat	Természeti és táji értékek sérülékenységének csökkentése	A természeti értékek részletes klímaváltozási kockázat- és veszélyeztetettség-értékelésének elkészítése
			Helyi jelentőségű védett természeti területek kiterjesztésének, bővítésének folytatása
			Természetvédelmi kezelés, invazív növény- és állatfajok visszaszorítása
Erdőgazdálkodás	Erdők károsodása		
Emberi egészség	Szélsőséges meleg, hőhullámok: magas kockázat		Lakosság adaptációs ismereteinek, képességének fejlesztése, különösen a hőhullámok, a csapadékvíz-gazdálkodás, a vagyonvédelem és a zöldinfrastruktúra terén
	Kórokozó átvívóval terjedő betegségek: közepes kockázat		
	Légi úton (cseppfertőzéssel) terjedő betegségek: magas kockázat		
	Allergének elterjedése: közepes kockázat		
	UV-B sugárzás növekedése: közepes kockázat		
Mezőgazdaság, talaj	Növényzet rovar- és gombafertőzése: közepes kockázat		

Budapest főváros klímastratégiája és SECAP-ja (2021)

Ágazatok	Veszélyek és mértékük	Célok, célkitűzések	Intézkedések
<i>Katasztrófavédelem, biztonságpolitika</i>			
<i>Épített környezet, terület- és településfejlesztés, terület- és településrendezés, települési infrastruktúra</i>	<i>Viharos szél / viharkárok / infrastruktúra sérülése): közepes kockázat</i>	<i>A zöld-kék infrastruktúra fejlesztése</i>	<i>Zöldfelületek, vízfelületek arányának növelése</i>
			<i>Zöldterületi, erdőterületi ellátottság javítása</i>
			<i>Kék infrastruktúra fejlesztés (kiszívfolysók revitalizációja)</i>
			<i>Közterületi fásítási terv kidolgozása</i>
			<i>Jogszabáymódosítások a fák védelme érdekében</i>
			<i>Egységes, naprakész zöldkataszter létrehozása és üzemeltetése</i>
			<i>Barnamezős területek megújításának elősegítése</i>
		<i>Hősziget-hatás mérséklése az épített környezetben</i>	<i>Átszellőzési sávok védelme, megfelelő légtérrány biztosítása az utcákban</i>
			<i>Klímaparát építési anyagok, technológiák alkalmazásának elősegítése</i>
		<i>A szélsőséges időjárási eseményekre, az éghajlatváltozás egészségügyi hatásaira való felkészülés</i>	<i>A szélsőséges időjárási eseményekre való felkészülés az épületek állagmegóvásánál, felújításánál</i>
<i>Közlekedés</i>		<i>A szélsőséges időjárási eseményekre, az éghajlatváltozás egészségügyi hatásaira való felkészülés</i>	<i>A közlekedési hálózat felkészítése a szélsőséges időjárási jelenségekre</i>
<i>Hulladékgazdálkodás</i>			
<i>Energiagazdálkodás</i>			
<i>Turizmus</i>			
<i>NEM ÁGAZATSPECIFIKUS</i>		<i>A szélsőséges időjárási eseményekre, az éghajlatváltozás egészségügyi hatásaira való felkészülés</i>	<i>Klíma-modell és ehhez kapcsolódó részletes sérülékenység vizsgálat</i>
			<i>Veszélyhelyzetek kezelése szélsőséges időjárási események bekövetkezésekor</i>

Pécs város klímastratégiája (2022)

Ágazatok	Veszélyek és mértékük	Célok, célkitűzések	Intézkedések
Vízgazdálkodás	Aszály veszélyeztetettség kiemelkedő (a csapadék enyhén csökkenni fog, de ez csak télen jelent érezhető szárazodást, nyáron csak egyenetlenebb lesz az eloszlása)	A belvizek és aszályok komplex kezelése érdekében a fenntartható vízgazdálkodást, vízmegtartást előtérbe helyező komplex csapadékvízkezelési infrastruktúra jöjjön létre, amely megteremti az érintett ágazatok (települési önkormányzat, vízügyi intézményrendszer, mezőgazdasági termelők, vállalatok, lakosság) együttműködését, korszerűsíti a közterületi csapadékvíz kezelés infrastruktúráját, és ösztönözi a lakosságot a csapadékvíz helyben történő hasznosítására.	A fenntartható vízgazdálkodást, vízmegtartást előtérbe helyező komplex csapadék- és belvízvízkezelési infrastruktúra kivitelezése
	Árvíz veszélyeztetettség: alacsony		
	Belvíz veszélyeztetettség: alacsony		
	Villámárvíz veszélyeztetettség: kiemelkedő		
	Ivóvízbázisok veszélyeztetettsége: közepes		
Biológiai sokféleség, természetvédelem	Természetes élőhelyek csökkenése, veszélyeztetettsége: kiemelkedő	A város területén található természetvédelmi területek ökológiai állapota javuljon, a város klíma- és természetvédelmi helyzete erősödjön, a lakosság környezeti szemlélete, öko- és klímatudatossága fejlődjön.	A város területén található természetvédelmi és zöld területek ökológiai állapotának javítása
Erdőgazdálkodás	Erdők – gyakoribb erdőkár (erdőtűz): kiemelkedő		Új erdőterületek, véderdő sávok telepítése, meglévő erdőállományok alkalmazkodóképességének erősítése
Emberi egészség	Hőhullámokra visszavezethető egészségügyi problémák: kiemelkedő (emelkedő hőmérséklet, országos viszonylatban magas a napsütéses órák száma)	A klímaváltozás egészségügyi kockázatainak mérséklése a humán alapszolgáltatások felkészültségének növelésével, elsősorban a szociális, idősellátó és egészségügyi alapellátó rendszer ffejlesztésével	Szociális és egészségügyi alapellátás, Időskorúak nappali ellátásának fejlesztése a klímaváltozás kedvezőtlen közegészségügyi hatásainak mérséklése érdekében
	Allergének, betegségterjesztő rovarok elterjedése		
	Település levegőminősége		
Mezőgazdaság, talaj		A megváltozott éghajlathoz, aszályhoz igazodó területhasználati módok, talajművelési eljárások, megfelelő fajtaválasztás, a víztakarékos öntözés, továbbá a vízvisszatartást érvényesítő vízgazdálkodási gyakorlat segítségével a szántóföldi növénytermesztés és a rét- és legelőgazdálkodás lehetőségei ne csökkenjenek, a mezőgazdaság jövedelemtermelő képessége fennmaradjon	A megváltozott éghajlathoz igazodó agrár területhasználati módok, talajművelési eljárások, megfelelő fajtaválasztás, a víztakarékos öntözés, továbbá a vízvisszatartást érvényesítő vízgazdálkodási gyakorlat támogatása, ösztönzése

Pécs város klímastratégiája (2022)

Ágazatok	Veszélyek és mértékük	Célok, célkitűzések	Intézkedések
<i>Katasztrófavédelem, biztonságpolitika</i>			
<i>Épített környezet, terület- és településfejlesztés, terület- és településrendezés, települési infrastruktúra</i>	<i>Épületek viharok általi veszélyeztetettsége: a vármegyében kiemelkedő, de Pécs sérülékenysége mérsékelt</i>	<i>Kulturális örökségek védelme a kedvezőtlen éghajlatváltozással kapcsolatos hatásoktól</i>	<i>Kulturális örökségek védelme a kedvezőtlen éghajlatváltozással kapcsolatos hatásoktól</i>
<i>Közlekedés</i>	<i>Károk a közlekedési infrastruktúrában</i>		
<i>Hulladékgazdálkodás</i>			
<i>Energiagazdálkodás</i>		<i>Az energia autonómia növelése a helyi megújuló energia potenciál feltérképezésével, a kapacitások jobb kihasználásával, elsősorban a napenergia és biogáz energia decentralizált használatának és kiserőművek létesítésének előkészítésével</i>	<i>Települési energia önellátás, önrendelkezés erősítése, a megújuló energia kapacitások felmérése, okos energia hálózat pilot program végrehajtása</i>
<i>Turizmus</i>	<i>Turizmus veszélyeztetettsége kiemelkedő</i>		
<i>NEM ÁGAZATSPECIFIKUS</i>		<i>Jöjjön létre a fenntarthatósági elvekre épülő városfejlesztés és városüzemeltetés komplex rendszere, a klímasérülékenység előrejelző és kárelhárító rendszer koncepcionális modellje</i>	<i>A fenntarthatósági elvekre épülő városfejlesztés és városüzemeltetés komplex rendszerének kialakítása, a klímasérülékenység előrejelző és kárelhárító rendszer koncepcionális modellje</i>
		<i>FŐ CÉL: A sérülékeny hatásviselő szektorok és szereplők klímaváltozási hatásokkal szembeni alkalmazkodóképességének erősítése</i>	

Szeged város klímastratégiája (2020)

Ágazatok	Veszélyek és mértékük (megj.: az információk egy része a városi klímastratégia helyett a vármegyeiben szerepelt)	Célok, célkitűzések	Intézkedések
Vízgazdálkodás	Aszály: magas	Vízmegettartás növelése	Csapadékvíz-gazdálkodás fejlesztése: pl. lakossági csapadékvíz-gyűjtés támogatása, vízáteresztő felületű parkok, közterek, parkolók, burkolt felületek csökkentése
	Árvíz: magas		Belvárosi partfal szakasz megerősítésére, szivárgó rendszer kiépítésére a szivárgások mérséklése és a talajvízszint szabályozása érdekében (ezek már megvalósultak)
	Belvíz: kiemelkedő		Csapadékvíz-elvezető csatornák építése (részben megvalósult), tározók
	Villámárvíz: alacsony		
	Ívóvíz: alacsony		
Biológiai sokféleség, természetvédelem	Természeti értékek veszélyeztettsége: átlagos		
Erdőgazdálkodás	Erdőtűz: alacsony		
Emberi egészség	Hőhullámok: magas (hőségriadós napok éves száma, forró napok éves száma, hőhullámok éves száma, hőhullámos napok többelhőmérséklete)	Adaptációs képesség fejlesztése a növekvő hőstresszel szemben	Az önkormányzat felkészül az extrém időjárási körülményekre
			Középületek hőtechnikai tulajdonságainak javítása
	Nagyforgalmú és kitett szabad terek és épületek árnyékolása		
	Település levegőminősége		Véderdő telepítése; városi zöldfelületek fejlesztése
Mezőgazdaság, talaj			
Katasztrófavédelem, biztonságpolitika			
Épített környezet, terület- és településfejlesztés, terület- és településrendezés, települési infrastruktúra	Viharkár az épületeken (kiemelkedő)		Véderdő telepítése
		Klímatudatos zöldfelület fejlesztés	Városi zöldfelületek fejlesztése: pl. extenzív kezelésű biodiverz zöldfelületek kiterjedésének növelése; a beépített/burkolt területek további növelésének megakadályozása; a meglévő, zöldterületet erősen korlátozó közművezetékek áttelepítése
			Egységes fakataszter létrehozása
			Véderdő telepítés

Szeged város klímastratégiája (2020)

Ágazatok	Veszélyek és mértékük (megj.: az információk egy része a városi klímastratégia helyett a vármegyeiben szerepelt)	Célok, célkitűzések	Intézkedések
Közlekedés			
Hulladékgazdálkodás			
Energiagazdálkodás			
Turizmus	Turizmus veszélyeztettsége: átlagos		
NEM ÁGAZATSPECIFIKUS		Reziliens és/vagy adaptív fejlesztések megvalósítása	Adaptációs megoldások előtérbe helyezése a tervezett beruházások végleges terveinek megalkotása során (vízmegtartás, árnyékolás, zöldfelületek/klímaadaptív felületek)
			Alkalmazkodás javítása helyi jogszabályokkal: pl. a megújuló energiákat hasznosító vállalkozások iparűzési adójának csökkentése, parkolóikat fák nélkül hagyó vállalkozások adójának növelése mellett, fásítási, zöldítési követelmények hagyományos beépítésű utcákban, belső udvarokban
			Délről érkező kórokozók nyomon követése
		Sérülékeny társadalmi csoportok és helyi értékek védelme	Veszélyeztetett helyi értékek védelme

Tatabánya város klímastratégiája (2022)

Ágazatok	Veszélyek és mértékük	Célok, célkitűzések	Intézkedések
Vízgazdálkodás	<i>Erősödő vízhiány a csökkenő és kiszámíthatatlannabb csapadék miatt - karsztvízből pótolható</i>	<i>Klímatudatos vízgazdálkodás</i>	<i>A csapadékvíz visszatartás/tárolás telken belüli megoldásainak elterjesztése a lakosság körében</i>
	<i>Csapadék-elvezető rendszer kapacitáshiányos</i>	<i>Villámárvizekkel, áradásokkal szembeni sérülékenységi csökkentése</i>	<i>A csapadékvíz visszatartás/tárolás telken belüli megoldásainak elterjesztése önkormányzati szinten</i>
	<i>A vízfolyások heves vízjárásúak</i>		<i>Csapadékvíz befogadó, szikkasztó és elvezető infrastruktúra fejlesztése</i>
	<i>Érzékeny ivóvízbázisok</i>		
	<i>Klímatudatos vízgazdálkodási megoldások nem elég elterjedtek</i>		
<i>Biológiai sokféleség, természetvédelem</i>	<i>Az aszály veszélyezteti</i>		
Erdőgazdálkodás	<i>Az aszály veszélyezteti</i>	<i>Az erdővagyon védelme és felelős gazdálkodás</i>	<i>Véderdő létesítése</i>
	<i>Az erdő rovására nő a mesterséges felület</i>		<i>Önkormányzati erdővagyon szakszerű kezelése</i>
	<i>Hiányzik a felelős erdővagyon gazdálkodás</i>		
Mezőgazdaság, talaj	<i>Kiszáradó talaj</i>		
	<i>Tavaszi vetés hozama mérsékelten csökken, őszi vetése erősen nő</i>		
	<i>A szántók rovására nő a mesterséges felület</i>		
<i>Katasztrófavédelem, biztonságpolitika</i>	<i>A viharok kiemelt kockázatot jelentenek</i>		
<i>Épített környezet, terület- és településfejlesztés, terület- és településrendezés, települési infrastruktúra</i>	<i>Települési zöldfelületeket veszélyezteti a változó klíma</i>	<i>Települési zöldfelületek rezilienciájának növelése, klímatudatos zöldfelület-fejlesztés</i>	<i>Városi közterek és parkok klímaadaptációjának stratégiai előkészítése</i>
	<i>Épületállomány a csapadékkal, hőmérséklettel és széllel szemben mérsékelten sérülékeny</i>		<i>Közterületek és zöldfelületek klímaadaptív fejlesztése</i>
<i>Közlekedés</i>			
<i>Hulladékgazdálkodás</i>			
<i>Energiagazdálkodás</i>			
<i>Turizmus</i>			

Tatabánya város klímastratégiája (2022)

Ágazatok	Veszélyek és mértékük	Célok, célkitűzések	Intézkedések
NEM ÁGAZATSPECIFIKUS	A fejlesztések, tervek nem mindig veszik teljes körűen figyelembe a klímaváltozást	Klímaadaptív kormányzás és fejlesztés	Hőség és UV riadó Terv és Vízkárelhárítási Terv aktualizálása
	Depriváció és elöregedés az országos átlagnál kedvezőbb		Adaptációs megoldások előtérbe helyezése a tervezett beruházások végleges terveinek megalkotása során
			Alkalmazkodás javítása helyi rendeletek segítségével
			Rozsdaövezetek klímaadaptív fejlesztése
		ÁTFOGÓ CÉL: A sérülékeny hatásviselők és ágazatok klímaváltozási és rendkívüli időjárási hatásokkal szembeni alkalmazkodó-képességének erősítése	

GREEN
POLICY CENTER

✉ info@greenpolicycenter.com

🌐 www.greenpolicycenter.com

